

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/182/2020
Identifikačné číslo spisu:	8116201763
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8116201763.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Petříkovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a Mgr. Renáty Gavalcovej, v spore žalobcu S. K., bývajúceho v E., zastúpeného JUDr. Petrom Ličákom, advokátom, so sídlom v Kapušanoch, Záhradná 19/468, proti žalovaným 1/ OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom v Bratislave, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, 2/ DUPOS dražobná, spol. s r. o., so sídlom v Trnave, Tamaškovičova 17, IČO: 36 233 935, zastúpenej advokátskou kanceláriou PETKOV & Co s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, 3/ S. I., bývajúcemu vo I. a 4/ Z. S., bývajúcemu v P., o neplatnosť dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/174/2016, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. augusta 2019 sp. zn. 25Co/61/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. júla 2017 č. k. 11C/174/2016-154 určil, že dobrovoľná dražba, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v katastrálnom území P., obec P., okres I., Okresný úrad I., kat. odbor, zapísané na LV č. XXX, a to parcela č. 70, druh: zastavané plochy a nádvoria vo výmere 636 m², parcela č. 71, druh: zastavané plochy a nádvoria vo výmere 38 m², parcela č. 72, druh: záhrady vo výmere 1473 m² a stavba - rodinný dom súpisné číslo XXX postavený na parc. č. 70, ktorých vlastníkom bol Z. S., vykonaná spoločnosťou DUPOS dražobná, spol. s r. o., ako dražobníkom konaná dňa 29. októbra 2015 na adrese Slovenská 19, 080 01 Prešov, Penzión Tavel, na návrh OTP Banka Slovensko, a. s., vydražiteľom predmetu ktorej sa stal S. I., X., je neplatná. Zároveň rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ako to vyplýva z dražobného spisu a oznámenia dražobníka o opakovanej dobrovoľnej dražbe z 01. októbra 2015, toto bolo v súlade so zákonom doručené súdnemu exekútorovi 05. októbra 2015. Opakovaná dražba bola vykonaná 29. októbra 2015 a z uvedeného tak mal za to, že 30-dňová lehota uvedená v ustanovení § 151ma ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne nebola zachovaná, čo spôsobuje neplatnosť takto

vykonanej dobrovoľnej dražby. Čo sa však týka námietky žalobcu, že mu neboli doručované písomnosti, túto súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú. Uviedol, že žalobca ako fyzická osoba nevystupoval v pozícii záložného veriteľa, ktorý bol zapísaný na liste vlastníctva. V jeho prípade došlo počas exekúcie, ktorú on inicioval za účelom splnenia jeho pohľadávky súdnym exekútorom JUDr. Ľudovítom Gajdošom zriadené exekučné záložné právo a povinnosťou bolo doručovať všetky písomnosti súdnemu exekútorovi a nie žalobcovi. Súd prvej inštancie taktiež poukázal, že v doručenom dražobnom spise súdu sa nenachádzalo žiadne oznámenie záložného veriteľa vykonávajúceho záložné právo o začatí výkonu záložného práva všetkým záložným veriteľom v zmysle ustanovení § 151ma ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o ohodnotenie predmetu dražby znaleckým posudkom súd prvej inštancie uviedol, že nie je oprávnený posudzovať závery znaleckého dokazovania v súdnom konaní, námietky bolo možné vzniesť v priebehu výkonu záložného práva a súd nie je ani spôsobilý hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti. Ďalej uviedol, že žalobca namietal ako ďalší dôvod neplatnosti dražby tú skutočnosť, že žalovaný 4/ mal v predmete dražby trvalý pobyt, a teda v zmysle § 16 ods. 6 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len „ZoDD“) najnižšie podanie nemôže byť nižšie ako tri štvrtiny hodnoty predmetu dražby určenej znaleckým posudkom. V zmysle znaleckého posudku č. 123/2015 z 29. júla 2015 znalca Ing. Jána Pojezdala bola hodnota predmetu dražby 68.700 eur. Nehnuteľnosť bola predaná za cenu 34.950 eur. Súd vykonaným dokazovaním, a to z vyžiadaných správ a vykonaných lustrácií, potvrdení obce P., zistil, že žalovaný 4/ bol v rozhodnom čase prihlásený na trvalý pobyt na adrese totožnej s adresou predmetu dražby a zdržiaval sa tam. Na základe uvedeného je preto zrejmé, že najnižšie podanie nemohlo byť nižšie ako tri štvrtiny hodnoty predmetu dražby. Keďže predmet dražby bol žalovanému 3/ predaný za sumu 34.950 eur a nie za sumu najmenej 51.525 eur, čo predstavuje tri štvrtiny hodnoty predmetu znaleckého posudku, mal súd za to, že došlo v tomto smere k porušeniu ustanovení § 16 ods. 6 ZoDD. Toto porušenie zákonných ustanovení má vplyv na neplatnosť vykonanej dobrovoľnej dražby. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal, že aplikoval ustanovenie § 16 ods. 6 ZoDD aj na daný prípad, a to aj napriek tomu, že citované ustanovenie hovorí o dlžníkovi, ktorý má mať v predmete dražby alebo opakovanej dražby bytu alebo domu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu. V danom prípade trvalý pobyt v predmete dražby mal žalovaný Z. S., ktorý dal predmet dražby do zálohu v prospech dlžníka S. S., čo vyplýva z dražobného spisu a vyjadrení žalovaných 1/ a 2/, na zabezpečenie pohľadávky S. S. vyplývajúcej zo Zmluvy o hypotekárnom úvere z 30. júna 2003. Aj napriek tomu, že sa jedná o zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorá nespadá pod režim spotrebiteľských, jednoznačne vzhľadom na charakter tejto zmluvy, postavenie jej účastníkov vrátane žalobcu a citované zákonné ustanovenia, je potrebné posúdiť tento vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal v tejto súvislosti, že tvrdenia žalovaného 2/ o tom, že žalovaný 4/ mal v rozhodnom čase trvalý pobyt mimo adresy predmetu dražby a jeho vyjadrenia a poukázania na ním predložené potvrdenie sú irelevantné, nakoľko skutočnosť, že žalovaný 4/ bol v rozhodnom čase prihlásený na trvalý pobyt na adrese totožnej s adresou predmetu dražby a zdržiaval sa tam, čo preukazujú aj vykonané lustrácie zo strany súdu. Taktiež poukázal, že v danom konaní sa nerieši otázka vedenia exekúcie a súčasného výkonu záložného práva, tieto problémy by mal riešiť v riadne vedenom exekučnom konaní iniciovanom žalobcom súd, kde by sa predával majetok, ktorý je zaťažený záložným právom žalobcu. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení má súd za to, že došlo k porušeniu zákona pri vykonaní dobrovoľnej dražby, čo má za následok neplatnosť dobrovoľnej dražby. Súd zistil, že žaloba bola podaná včas v zákonom stanovenej lehote odo dňa príklepu, v danom prípade posledný deň.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 22. augusta 2019 sp. zn. 25Co/61/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo podrobnú odpoveď na každý argument sporových strán a z jeho odôvodnenia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. V danom prípade je nesporné porušenie tých ustanovení ZoDD, na ktoré už podrobne poukázal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd tak po preskúmaní napadnutého rozhodnutia i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, a na podklade vykonaného dokazovania dospel aj ku správnym skutkovým zisteniam a

návrh žalobcu aj správne právne posúdil. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky vyjadrené v odvolaní žalovanými 1/ a 2/ a aj po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pretože v konečnom dôsledku nemôžu privodiť zmenu zisteného skutkového stavu.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP a na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uviedla, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovanej 2/ spočívajúcej v tom, že žalobca zo svojej pozície exekučného záložného veriteľa, ktorého exekučné záložné právo bolo zapísané v katastri nehnuteľností neskôr, ako záložné právo žalovaného 1/, nemohol byť dotknutý na svojich právach tak, ako to vyžaduje § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Ďalej dôvodila, že súd prvej inštancie neprípustne stotožnil dve úplne rozdielne lehoty, a to oznámenie záložného veriteľa o začatí výkonu záložného práva podľa § 1511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a oznámenie dražobníka o dražbe podľa § 17 zákona o dobrovoľných dražbách. Má za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj údajné porušenie povinnosti žalovanej 2/ zasielať a zverejňovať dokumenty. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola doposiaľ dovolacím súdom riešená, a to od otázky „či je možné, aby bol exekučný záložný veriteľ s neskorším poradím uspokojovania svojej pohľadávky dotknutý na svojich právach v zmysle § 21 ods. 2 ZoDD uskutočnením dobrovoľnej dražby, ktorú inicioval zmluvný záložný veriteľ so skorším poradím uspokojovania svojej pohľadávky, a k zároveň exekútor vedúci exekúciu v prospech exekučného záložného veriteľa s neskorším poradím nikdy nezískal od záložného veriteľa so skorším poradím súhlas s vedením exekučného konania na záloh“. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľka v zmysle § 420 písm. f/ CSP namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a nepreskúmateľné v tom, že odvolací súd sa nevyjadril a neodôvodnil argumentáciu žalovanej 2/ v jej odvolaní.

10. V danom prípade, dovolateľka namieta vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi túto procesnú vadu sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v

konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

12. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi

skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

16. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovanej 2/ na spravodlivý proces. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov odvolací súd vychádzal, akými úvahami sa riadil prvoinstančný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd. Súd prvej inštancie uviedol, že z hľadiska vecnej legitímácie sa konania na strane žalobcu a žalovaných musia zúčastniť navrhovateľ dražby, vlastníci alebo nositeľ iného práva k predmetu dražby, dražobník a vydražiteľ. Na strane žalovaných tak vzniklo nútené procesné spoločenstvo a zároveň spoločenstvo nerozlučné. Pri tomto druhu procesného spoločenstva sa rozhodnutie týka všetkých spoločníkov s rovnakým výsledkom a práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné. Dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov bez zreteľa na ich vôľu. Taktiež uviedol, že pokiaľ ide o námietku žalobcu k zákonnosti postupu žalovaného 1/ ako prednostného záložného veriteľa vo vzťahu k postaveniu žalobcu ako osoby, v prospech ktorej bolo zriadené exekučné záložné právo na predmet dražby, má súd za to, že tvrdenia žalobcu o porušení § 151ma ods. 1, 2, 8, 9 Občianskeho zákonníka sú dôvodné. Ako to vyplýva z dražobného spisu a oznámenia dražobníka o opakovanej dobrovoľnej dražbe z 01. októbra 2015, toto bolo v súlade so zákonom doručené súdnemu exekútorovi 05. októbra 2015. Opakovaná dražba bola vykonaná dňa 29. októbra 2015 a z uvedeného tak vyplýva, že 30-dňová lehota uvedená v ustanovení § 151ma ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne nebola zachovaná, čo spôsobuje neplatnosť takto vykonanej dobrovoľnej dražby. Pokiaľ sa však týka námietky žalobcu, že mu neboli doručované písomnosti, túto súd považuje za nedôvodnú. Žalobca ako fyzická osoba nevystupoval v pozícii záložného veriteľa, ktorý bol zapísaný na liste vlastníctva. V jeho prípade došlo počas exekúcie, ktorú on inicioval za účelom splnenia jeho pohľadávky súdnym exekútorom JUDr. Ľudovítom Gajdošom zriadené exekučné záložné právo a povinnosťou bolo doručovať všetky písomnosti súdnemu exekútorovi a nie žalobcovi. Súd prvej inštancie taktiež poukázal, že v doručenom dražobnom spise súdu sa nenachádzalo žiadne oznámenie záložného veriteľa vykonávajúceho záložné právo o začatí výkonu záložného práva všetkým záložným veriteľom v zmysle ustanovení § 151ma ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k osobe dlžníka uviedol, že vykonaným dokazovaním, a to z vyžiadaných správ a vykonaných lustrácií, potvrdení obce P. zistil, že žalovaný 4/ bol v rozhodnom čase prihlásený na trvalý pobyt na adrese totožnej s adresou predmetu dražby a zdržiaval sa tam. Na základe uvedeného je preto zrejmé, že najnižšie podanie nemohlo byť nižšie ako tri štvrtiny hodnoty predmetu dražby. Keďže predmet dražby bol žalovanému 3/ predaný za sumu 34.950 eur a nie za sumu najmenej 51.525 eur, čo predstavuje tri štvrtiny hodnoty predmetu znaleckého posudku, má súd za to, že došlo v tomto smere k porušeniu ustanovení § 16 ods. 6 ZoDD. Toto porušenie zákonných ustanovení má vplyv na neplatnosť vykonanej dobrovoľnej dražby. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal, že aplikoval ustanovenie § 16 ods. 6 ZoDD aj na daný prípad, a to aj napriek tomu, že citované ustanovenie hovorí o dlžníkovi, ktorý má mať v predmete dražby alebo opakovanej dražby bytu alebo domu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu. V danom prípade trvalý pobyt v predmete dražby mal žalovaný Z. S., ktorý dal predmet dražby do zálohu v prospech dlžníka S. S., čo vyplýva z dražobného spisu a vyjadrení žalovaných 1/ a 2/ na zabezpečenie pohľadávky S. S. vyplývajúcej zo Zmluvy o hypotekárnom úvere zo dňa 30. júna 2003. Aj napriek tomu, že sa jedná o zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorá nespadá pod režim spotrebiteľských, jednoznačne vzhľadom na charakter tejto zmluvy, postavenie jej účastníkov vrátane žalobcu a citované zákonné ustanovenia, je potrebné posúdiť tento vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Je preto potrebné pri výklade citovaného zákonného ustanovenia a pri použití analógie čl. 3, 4, CSP a ustanovenia § 1 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka aplikovať toto ustanovenie aj na daný prípad. Záverom konštatoval, že v danom konaní sa nerieši otázka vedenia exekúcie a súčasného výkonu záložného práva, tieto problémy by mal riešiť v riadne vedenom exekučnom konaní iniciovanom žalobcom súd, kde by sa predával majetok, ktorý je zaťažený záložným

právom žalobcu. Odvolací súd preskúmal i námietky vyjadrené v odvolaní žalovanými 1/ a 2/ a aj po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pretože v konečnom dôsledku nemôžu privodiť zmenu zisteného skutkového stavu.

17. Dovolací súd vzhľadom na uvedené má za to, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súd prvej inštancie a odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnili. Treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. Za procesnú vadu konania tak podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

18. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

19. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

20. Dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola doposiaľ dovolacím súdom riešená, a to od otázky „či je možné, aby bol exekučný záložný veriteľ s neskorším poradím uspokojovania svojej pohľadávky dotknutý na svojich právach v zmysle § 21 ods. 2 ZoDD uskutočnením dobrovoľnej dražby, ktorú inicioval zmluvný záložný veriteľ so skorším poradím uspokojovania svojej pohľadávky, ak zároveň exekútor vedúci exekúciu v prospech exekučného záložného veriteľa s neskorším poradím nikdy nezískal od záložného veriteľa so skorším poradím súhlas s vedením exekučného konania na záloh“.

21. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii, alebo interpretácii procesných ustanovení. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

22. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

23. Dovolací súd uvádza, že tak ako uviedli sudy nižšej inštancie z hľadiska vecnej legitímácie sa konania na strane žalobcu (aktívne procesné spoločenstvo) alebo žalovaných (pasívne procesné spoločenstvo) musia zúčastniť navrhovateľ dražby, vlastníci alebo nositeľ iného práva k predmetu dražby, dražobník a vydražiteľ. Na strane žalovaných vzniká nútené procesné spoločenstvo a zároveň spoločenstvo nerozlučné. Pri tomto druhu procesného spoločenstva sa rozhodnutie týka všetkých spoločníkov s rovnakým výsledkom, práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné. Ide o nútené spoločenstvo, pri ktorom sa procesný úkon niektorého zo spoločníkov týka všetkých spoločníkov. Dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov bez zreteľa na ich vôľu. V konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa ZoDD vzniká nútené procesné spoločenstvo a zároveň nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania. Nerozlučnosť spoločenstva účastníkov konania vyplýva z právnej povahy dobrovoľnej dražby, z predpokladov určenia jej neplatnosti súdom, z dôsledkov, ktoré z určenia neplatnosti dražby vyplývajú pre právne vzťahy týchto osôb a tiež aj z toho, že účinok rozhodnutia o žalobe sa musí vzťahovať na všetkých, ktorých práv a povinností sa výsledok

dražby týka. Z ustanovenia § 21 ods. 4 ZoDD a ním podaného taxatívneho výpočtu účastníkov súdneho konania možno vyvodiť, že ak niektorá z osôb označených za účastníka konania o neplatnosť dražby nevystupuje na strane žalobcu, musí byť na žalovanej strane.

24. Dovolací súd má za to, že predmetná dovolacia otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

25. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie dovolateľky vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/CSP v zmysle § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

26. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej 2/ v plnom rozsahu.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.